

One Big Theory (OBT)

Paradigma.

Každý si myslí, že je to ta jeho (Freud x Jung x Skinner)

V psychologii chybí – a možná nikdy nebude

Něco jedné teorii jde dobře – zcela opomíjí něco jiného (kávovar a toastovač)

A ještě hůř: kávovar a toastovač a rádio v kombinaci dohromady – k čemu je to dobré?

1. Kterou vybrat?

Mít v paměti tzv. Funderovo pravidlo:

Nejsilnější stránky čehokoliv jsou zároveň slabou stránkou též věci a překvapivě někdy bývají pravdivé oba protikladné výroky.

(Př. Psychologie osobnosti, prezident Nixon, princezna Diana,

Osobnost je koherentní a konzistentní, ale představuje jen možnost, různě využitelnou.

Silné stránky každého hlavního směru jsou i jeho slabými (tzn. jsou těsně vázány se slabými stránkami)

2. Ale přesto – znaky dobré teorie:

(Teorie: a) soubor premis, relevantních pro předmět zkoumání, které jsou v logickém vztahu a tvoří systém

b) soubor definic, které dávají premisy do vztahu pozorovatelných skutečností

Musí být jasná syntax. Musí být operacionalizované

Př. Vztah úzkosti x motoriky a sebehodnocení

Nutné vlastnosti:

Verifikovatelnost. (operacionalizace)

Obsažnost (jak velké pole zasahují?)

Heuristika (jaký mají dopad na realitu?)

3. Teorie osobnosti v protikladech:

Každá teorie osobnosti je soubor tvrzení o lidském chování, které odpovídají na hlavní otázky po povaze lidské osobnosti.

Př.

4. Můžou se nacházet na kontinuu:

Vědomé nevědomé procesy

Výsledky učení proces učení

Dědičnost..... prostředí

Minulost.....přítomnost

Holistický přístup.....analytický přístup

Osobasituace

Účelovémechanistické chování

Několikmnoho motivů

Normálnínenormální

Zadání úkolu:

1. Determinovanost homosexuality.
2. Determinovanost školního neúspěchu Romských dětí.

Rozsah: 3 stránky (+/- 20 procent; tzn. cca 5400 znaků) - **je nutné dodržet rozsah**

Téma/problém:

Ad 1. Vysvětlete pojem z různých hledisek. Je homosexualita dědičná (vrozená) nebo je získaná? Pokud je dědičná, popište možný mechanismus a způsob, jak a kdy se projevuje na osobnosti lidského jedince. Pokud je získaná – tedy jak a v kterém období vývoje? Jaký vliv na osobnost má fakt, že jde o získanou/vrozenou vlastnost osobnosti (rys)

Ad 2. Výchova a vzdělání romských dětí – neprospívání je faktem. Jaké jsou příčiny tohoto jevu, jaký může být vliv biologické determinace osobnosti? Jak, na základě poznatků přistupovat k výchově romských dětí, jaká opatření přijmout.

Struktura práce:

- 1) Teoretický úvod, představení různých aspektů jevu (historické souvislosti, aktuální situace atd.)
- 2) Argumenty pro a proti biologickou determinaci fenoménu
- 3) Syntéza – jaký je možné udělat závěr?
- 4) Jaké jsou důsledky tohoto závěru – pro teorii pro praxi?

Každý argument musí být podložen citací odborné literatury – minimálně citovat 3 různorodé zdroje